

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravlštvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 1.

V Ljubljani, v ponedeljek, 1. januarija 1894.

Letnik XXII

Ob letnem prevratu.

Minolo je staro leto in nastopilo je novo. Za katoličane in Slovane minolo leto ni bilo veselo. Bog vé kaj nismo pričakovali, ali še skromne naše nade se nam niso izpolnile. Skoro moramo reči, da smo koncem leta na slabšem, nego smo bili v začetku. Ob začetku leta je še vladal gref Taaffe, ki je vedno se kazal nam vsaj z jednim očesom prijaznega, ali na koncu leta je pa na krmilu knez Windischgrätz s Plenerjem na strani. Nova vlada še nikakor ni pokazala prav svojega obraza, ali vendar že po prošlosti njenih najvplivnejših članov je težko kdo vé kaj dobrega od nje pričakovati. Plener bi moral zatajiti vso svojo preteklost, ko bi hotel Slovanom biti pravičen.

Program nove vlade nam nič posebno dobrega ne obeta. V političnem oziru je prazen in suh. V tem oziru je nove vlade program precej podoben programu nekega slovenskega lista, ki je začel izhajati tam ob deroči Soči. Ta list je obetal, da bode delal za narodno poštenost, nova vlada je pa odkritosrčnost postavila na svoj program. Kako dotični list razume narodno poštenost, smo se že prepričali, ali bojimo se, da bode ravno tako z vladno odkritosrčnostjo.

Glavno vprašanje za avstrijske katolike je pač verska šola. Pod Taaffejevo vlado to vprašanje ni hotelo več narediti nobenega koraka dalje. Boljšega pač nimamo pričakovati od Windischgrätzove vlade. Kako stoji stvar v tem oziru, je vidno iz tega, da neki sicer odločno konservativni list naravnost pravi, da je verska šola odložena do konca tega stoletja. To je gotovo žalostna perspektiva. Vprašati si moramo, smemo li avstrijski katoličani pustiti to vprašanje tako dolgo mirovati. Mi moremo reči, da ne. Verska šola ne sme izginiti z dnevnega reda tudi za nekaj mesecev ne. Ljudje bi sicer za vso stvar nekoliko mlačni postali in začeli bi misliti, da že zadošča v verskem oziru sedanja mejverska šola.

Nevarnost je tem večja, ker sedaj že stopajo v javno življenje možje, kateri so se vzgojili v mejverski šoli, katera jim je zmešala pojme. Prebivalstvo bode si tudi mislilo, če konservativci sedaj popusté versko šolo, da je vse poganjanje za-njo bilo le nekako agitacijsko sredstvo. Sicer pa tudi ne smemo misliti, da bi mejverska šola dolgo ostala taka, kakor je, če ne bi se konservativci brigali za njene napake. Hitro bi jo zavozila še bolj na liberalno pot.

Tudi še niso nikakor izumrli možje, ki bi radi veronauk popolnoma izrinili iz šole, le čas se jim za to še ne zdi ugoden. Poprej je treba polagoma za to pripraviti prebivalstvo. To bi tem lažje šlo, čim bolj bi bili zamotani politični odnošaji v Avstriji.

Tudi se je bati, da politični vodje konservativne stranke se sami nevedé nekaj nalezajo liberalnega duha, ako jo bodo dolgo vleкли z liberalci. Kam da to pelja, vidimo na Ogerskem. Ondi so konservativci dolgo hodili z liberalci in danes se vsaj v zbornici poslancev ne morejo nikakor prav postaviti na lastne noge proti veri sovražnim nakanam sedanje vlade.

Vidno je torej, da v novem letu preti mnogo nevarnostij katoliški stvari v Avstriji. Od tega je mnogo zavisno, na kako pot nastopijo katoliški poslanci letošnje leto, če se bodo dali preveč zamotati v liberalne mreže, bode to imelo neugodne posledice za več let.

Pa tudi v narodnem oziru se nam nič dobrega ne obeta. Ne le nova vlada ni posebno prijazna Slovanom, temveč tudi upravno sodišče je v zadevi uličnih napisov v Ljubljani tako razsodilo, da se mi Slovenci tega nikakor ne moremo popolnoma veseliti. V utemeljitvi svoje razsodbe pravi, da član XIX. izraža, govoreč o narodni enakopravnosti, le nekako načelo, katero pa dobi pravo veljavo še le, ko se izda posebni izvrševalni zakon, kako je izvajati.

Tako tolmačenje tega ustavnega člana bode pač kakor navlaš prav prišlo našim narodnim nasprotnikom. Očividno je torej, da v novem letu nas čaka še le prav hud narodni boj.

Nikakor ne bomo smeli mirovati, temveč pripraviti se moremo na hude boje za verske in narodne interese. Potrebno je pa tudi, da v novem letu vedno bolj vzbujamo versko in narodno zavest, kajti če bode narod versko in narodno zaveden, liberalci ne bodo mogli doseči svojih namenov. Zatorej je treba, da v novem letu razširimo svoje delovanje posebno mej narodom; ne ustrašimo se dela, kajti brez truda ni zmage.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. januarija.

Razsodba upravnega sodišča, da se smejo v Ljubljani napraviti jedino slovenski ulični napisi je skrajno nemške kroge precej razdražila. Posebno „Deutsche Zeitung“ napada zaradi te razsodbe upravno sodišče in posebno njega predsednika grofa Belcredija. Posebno temu listu ni prav, da bodo sedaj lahko v Pragi zopet nabili samo češke napise, katere so bili morali na povelje namestništva odpraviti. Sicer pa moramo reči, da je razsodba poprej Nemcem v korist nego Slovanom. Da je upravno sodišče priznalo, da je v tem slučaju merodajen člen XIX. osnovnih zakonov, bi bili morali napraviti dvojezične napise tudi v Brnu, Opavi, Celovcu, Celju in več drugih mestih, kjer imajo sedaj jedino nemške napise. Tako pa dobi Ljubljana jedino slovenske, Praga jedino češke napise, Brno, Celje, Celovec in Opava bodo pa kazali še vedno svoje čisto nemško lice, četudi v teh mestih prebiva mnogo Slovanov. Zmernejši nemški listi so pa zaradi tega popolnoma zadovoljni z razsodbo upravnega sodišča.

Gladstonova petinosemdesetletnica. Dne 29. decembra je angleški ministerski predsednik

LISTEK

† Ivan Krst. Legat,
svetokrižki kapelan.

(Nekrolog.)

Človekovi dnevi so kakor trava;
On cvele kakor na polju cvet;
Naj sapica dihne, že smrt se zaznava,
In mesta njegovega več ne ve svet.
Psalm 102.

Kaj je tega, ko so plapolale zastave, zvonili zvonovi, gromeli topiči in donele orglje, spremljajoč prvič pred altar — novomašnika? Komaj se je petkrat pomladila luna, komaj se je osulo drevje in cvetje, ki je drage volje darovalo svoj kras, da je proslavljalo tebe, mladi vinogradnik Gospodov — in oj bridkosti — cvetje in drevje se skoro še lahko osiplje na rano gomilo onega, kateremu je venčalo prvi korak v življenje. Da, po pravici smo se veselili tvojega najlepšega praznika, predragi nam pokojnik, veselili vsi svatje, veselila rodna vas — Selo — veselila Breznica, ki jo lahko nazivljemo „mater duhovnikov“. In kaj bi se ne? Darovala je mati Breznica Bogu zopet duhovnika, ki naj bi bil šestnajsti sedaj še živeči, plodonosno delujoči dušni

pastir. S kolikim navdušenjem smo te pozdravljali, s koliko gorečnostjo ti vošili najboljšega vspeha v prelepem poklicu! In ob tvoji strani se je smehljaj globoko razorani obraz staroste brezniške duhovščine — tvoj blagi sorodnik župnik Blaž Artelj. — Kdo ti je želel bolj od srca sreče od njega? Kdo je zrl z večjim veseljem na te, krepkega mladeniča, kdo že gledal v duhu, kako bodeš tolažil tisoče in tisoče potrlih src, kako uvajal v naročje trojednega Boga umirajoče vernike, če ne čestitljivi starček, ki ga je upognila težka butara let? On je pač vzdihnil, ko si ti prvič molil pred žrtvenikom: „Judica me deus et discerne causam meam!“ — „Gospod, kmalu bom stal pred tvojo pravično sodbo; ah, otmi me pogube in reši zlega ljudstva!“ Na te pa je obračal brez dvombe le besede: „Stopil bom pred božji altar, pred Boga, ki razveseljuje mojo mladost!“

Toda zgodovina peterih mesecev je zarisana tako čudovito v knjigo preteklosti, da moramo v globoki ponižnosti vzdihniti: „Neizvedljiva so božja pota in nerazumljive sodbe njegove“.

Padla sta oba v vinogradu Gospodovem jeden trhel starec, drugi krepki mladenič. Oni počiva pod skalovitim Triglavom — pač pravo mesto za ostanke moža, kateremu je bil značaj po mnogoletnem boju

utrjen liki gorskih klečij. Ti pa cvet mladosti, gineš sredi vinskih gor in mehki zemlji globoke Dolenske!

Pač pravo mesto za mehko tvoje sree!

Lahko te primerjam s pevcem „Visoke pesmi“ vinskim goricam in zelenim hribeem. Vse je dehtelo, živelo in kipelo v tebi — kakor po vinogradih, kadar se razlega tamkaj petje gornikov, ki se trudijo — a trudijo z veseljem in nado ob mladi trti. Ni jim žal, če joka obrezana trta, saj vedo, da priinese sadu, ki bo krepil in vedril uboge Adamove otroke. In tako je bilo nam, ko smo si segli zadnjič v roke, ko si šel prvič delovat v prvi — in kakor je Bogu dopadlo — tudi v zadnji vinograd. Jokal si kot mlada trta, jokal prav bridko ob slovesu od detinskih trat — ali si mari slutil, da jih ne vidiš nikdar več?

Težko je bilo nam; a vedeli smo, da trta ne obrodi sadu, če ne joče; trta ne krepki drugih in ne razveseljuje, če se sama prej ne solzi. Zato nam je bila sladka kaplja v kupo grenke ločitve — upanje, da boš krepil in razsvetljeval s kelihom Gospodovim, katerega si izvolil v svoj delež in dedščino. In prepričani smo bili, da boš vršil to nalogo lahko in dobro. Saj je bila narava tvoja taka, da nisi žalil nikogar, marveč je zavladovalo veselje, kamor si prišel.

Gladstone dopolnil svoje 84 leto in nastopil 85. leto. Rojen je bil leta 1809 v Liverpoolu. On pa vendar ni najstarejši član angleškega parlamenta. Dva sta še starša. Villiers je bil rojen leta 1802 in Izak Holden leta 1807. Ali od teh treh je Gladstone prvi bil voljen v parlament, namreč leta 1832 za Newark, leta 1834. je že bil mlajši lord državnega zaklada. Od angleških državnikov so dosegli visoko starost lord Palmerston, ki je umrl kot ministerski predsednik v 92. letu, lord Russel je dosegel 86, vojvoda Wellington 82. in lord Grey 81. leto, toda poslednji trije niso do smrti se udeleževali javnega življenja. Gladstone je še jako trden, kar je letos pokazal v parlamentu, ker je prestal mnogo naporov. Udeležil se je skoro vseh sej parlamenta, katerih je bilo pa preteklo leto 206, kakor še nikdar poprej. Pa Gladstone še čaka mnogo dela. V kratkem ima zopet nekaj važnih predlog spraviti skozi parlament, katere so potrebne že zaradi tega, da se stranka ne razbije.

Razmere na otoku Siciliji postajajo jako resne. Vsled velike bēde so se delavci in najemniki jeli združevati v nekaka politična društva in upirati oblastvom. Revščina na otoku je silno velika. Kmetov, kakeršni so pri nas, ni. Vsa zemlja je v rokah bogatih veleposestnikov, ki bivajo v mestih in se za ljudi na svojih posestvih nič ne brigajo. Zemljo dajo v najem kakemu glavnemu najemniku, ki jo odda v najem podnajemnikom. Pri tem se pa najemnina silno zdraži. Delavcem v žvepljenih rudnikih se pa nič boljše ne godi, najbrž še slabše. Plačilo imajo od pridobljenega žvepla, troške za pridobivanje morajo plačevati sami, in primeri se večkrat, da ti troški presegajo zaslužek. Najslabše pa imajo v teh rudnikih mali dečki, ki za druge delavce prenašajo žveplo. Delati morajo hudo, trpeti lakoto, poleg tega pa jih neusmiljeno tepo. Večkrat se nekateri mrtev zgrudi, ali nikdo se za to ne zmeni. Je sicer postava, ki varuje mladostne delavce, ali se ne izvaja. Po mestih je pa slaba občinska uprava povod nezadovoljnosti. Delavska društva na otoku Siciliji so še popolnoma nova. Leta 1891 je bila razstava v Palermu. Tedaj je prišlo v Palerm več socialističnih vodij iz severne Italije. Videli so, da so na Sicilijo kaj ugodna tla za propagando. Posvetovali so se z nekaterimi kmetijskimi in rudniškimi delavci in osnovali socialistična društva, ki so nekaj časa bili v zvezi s severnoitalijanskimi socialističnimi društvi. Ta zveza se je kmalu pretrgala, ker Sicilijani ne marajo za tuj vpliv, ali društva so se hitro razširila in imajo že 300.000 udov. V teh društvih je tudi mnogo žensk, ki so najboljše za agitacijo. Vodje teh društev so seveda navadno brezverci, kar pa ne pokažejo, ker vedo, da bi potem pri prebivastvu prišli ob vse zaupanje. Po nekaterih društvenih prostorih imajo razpelo na steni, pred katerim gori luč.

Izgredniki v Aigues-Mortesu bili so te dni oproščeni pred porotnim sodiščem v Augoulemu. Zatoženih je bilo 16 Francozov in 1 Italijan. Pri obravnavi se je pokazalo, da so Italijani sami bili prvi napali Francoze in to je vodilo porotnike, da so oprostili zatožene Francoze. Tak izid sodniške obravnave gotovo ne bo zadovoljil Italijanov, ali kakega odločnega koraka se od italijanske vlade ni bati, ker imajo Italijani doma dovolj skrbi. Pač pa

utegne ta izid vzbuditi v Italiji kake demonstracije proti vladi in proti Franciji, katerim se pa seveda ne bo mogel pripisovati noben poseben pomen. Za Italijane je pa vsekako izid omenjene pravde jako osodopolen. Ze sedaj so jih francoski delavci gledali po strani, v bodoče bodo pa še bolj upali pokazati svojo jezo, ko vidijo, da se jim sodišča ni preveč bati. Marsikateri Italijan si bo dobro premislil, predno pojde dela iskat na Francosko.

Cerkveni letopis.

Božični prazniki.

Imeli smo krasne božične praznike. Vse dni nas je spremljalo lepo vreme z ogrevajočim, toplim solncem. Ljudje so te ni pridno zahajali v cerkev, da molijo in častijo novorojeno dete božje. Cerkev pa je razvijala vse veličastvo, ki je hrani v svojih obredih, da dostojno slavi rojstvo svojega odrešitelja. V nedeljo, na vigilijo Božiča so bile slovesne vespere, pri katerih so bili navzoči tudi premil. gosp. knezoškof. Polnočnico je opravljal č. g. stolni župnik. Na Božič so celebrirali premilostivi vladika z veliko asistencijo slovesno službo božjo. Pridigoval pa je č. g. stolni župnik ter mnogobrojne poslušalce opominjal, da je Odrešenik donesel mir ljudem, toda ne vsem; kdor ni „bonae voluntatis“, ne more pridobiti svojemu srcu obljubljenega miru. Škof so bili tudi pri pridigi navzoči. Slovesnost vseh teh opravil pa je posebno povzdigovalo še prekrasno petje naših „Cecilijancev“ pod vodstvom č. g. Hudovernika.

40urna pobožnost.

Iz Maribora: Zahvalim te o Gospod, da si prikril svoje skrivnosti modrim in jih razodel malim, tako sem si mislil videč neštevilno množico, klečečo pred sv. Rešnjim Telesom v tukajšnji začasni cerkvi frančiškanski. Obhajajo namreč 40urno pobožnost. Vsaki dan izpostavljeno je Najsvetejše od 5. ure zjutraj pa do 6. ure zvečer. Pridig je na dan pet. Tri slovenske, katere govore tukajšnji č. gospodje. Nemški dve pa ima č. g. P. Filibert, dominikanec iz Gradca. Posebno veselo je, da toliko ljudi pristopa k mizi Gospodovi. Sklep pobožnosti povečali so mil. knezoškof s svojo navzočnostjo. Ako se že sedaj v mali cerkvi ta pobožnost tako ginljivo obhaja, kako slovesna bo še-le v bodoči veličastni cerkvi Marijini.

Trgovska in obrtniška zbornica.

Trgovske in obrtniške zbornice seje, katera se je 22. decembra t. l. pod predsedstvom zborničnega predsednika Iv. Perdana v navzočnosti vladnega zastopnika, c. kr. vladnega svetnika pl. Rūlinga, vršila, udeležili so se naslednji člani: Ivan Baumgartner, Ivan Dogan, Oroslov Dolenc, Fr. Hren, Alojzij Jenko, Ant. Klein, Fr. Omersa, Tomo Pavšler, A. Skaberne, Fr. Ks. Souvan, Val. Sušnik in Jernej Zitnik.

Ukaz bivšega trgovskega ministra, s katerim Nj. Prezvzišenost naznanja, da ga je Nj. c. in kr. Apostolsko Veličanstvo najmilostneje imenovalo ministrom za notranje stvari in v katerem se zbornici izraža najodkritosrčnejša zahvala za zdavno in vspešno podporo, se je vzel z veseljem na znanje. Istotako je vzela zbornica na znanje ukaz Nj. Prezvzišenosti

g. trgovskega ministra grofa Wurmbanda, v katerem naznanja, da ga je Nj. c. in kr. Apostolsko Veličanstvo najmilostneje imenovalo trgovskim ministrom in v katerem izraža prošnjo, da bi ga zbornica zaupljivo in krepko podpirala, in v katerem ob enem zatrjuje, da bo on tako važne interese trgovine in obrta najizdatneje pospeševal. Zbornica sklene, bivšemu prevzvišenemu gosp. trgovinskemu ministru izreči svojo najodkritosrčnejšo zahvalo za krepko in vspešno delovanje na korist interesov od zbornice zastopanih in novega prevzvišenega gospoda trgovskega ministra zagotovili, da bo po vsej svoji moči skrbela za to, da bo deljam Nj. Prezvzišenosti ustregla in ga ob enem tudi prositi za podporo njenega delovanja. Odobrava vzela je zbornica na znanje, da je zbornični predsednik osebno se zahvalil bivšemu trgovinskemu ministru za njegovo delovanje v korist obrta, trgovine in prometa in da je novega trgovskega ministra prosil za podporo, katero mu je ta tudi obljubil blagovoli.

Zbornica je vzela z veseljem na znanje dopis c. kr. deželnega predsednika, da je visokoc. kr. ministerstvo za bogočastje in uk blagovolilo z ukazom z dne 10. oktobra t. l., izreči zborničnemu predsedništvu zahvalo, da je vspešno podpirala vodjo strokovne šole v Dečinu, g. Lovro Lhotta pri njegovem preiskovanju o lončarskem obrtu na Kranjskem. Zapisnik zadnje seje se odobri. Po nasvetu zborničnega svetnika Frana Ks. Souvana se jubilejne ustanove po 25 gld. podelé naslednjim onemoglim obrtnikom: Jakobu Kajbiču in Motniku, Engelmannu iz Kranja, Jož. Maderju in Novega Mesta, Frančišku Jakliču iz Zatičine, Ma. Megliču iz Črnomlja, Janezu Peterci, Frančišku Uršiču in Fr. Debevcu iz Ljubljane.

Na predlog zborničnega svetnika Fr. Omerse se nasvetujejo za cenzorje pri filijali avstro-ogorske banke v Ljubljani naslednji gospodje: Oskar Bamberg, Ivan Baumgartner, Ivan Perdan, Alfred Ledenic, F. M. Regoršek in Ivan Knez; zatrgovinske prisednike pri tukajšnjem trgovskem seatu pa na predlog zborničnega svetnika Iv. Baumgartnerja tile gospodje: Josip Kordin, Josip Luckmann, Fran Ks. Souvan, Ivan Perdan, Alfred Ledenic in Avg. Skaberne.

Obsežno poročilo v pospeševanju lončarskega obrta na Kranjskem se vzame na znanje in se sklene, v poročilu do c. kr. deželne vlade izreči se 1. za imenovanje potovalnega učitelja, 2. za ustanovitev strokovne šole, v kateri bi se pučevalo v risanju in modelovanju, in 3. za razširitev te šole v keramično strokovno šolo v smislu pončila vodje Lhotta, kadar se dobé za to potrebne človeške moči. Poročilo o pospeševanju slamnikarskega obrta se vzame na znanje in se sklene, izreči se v poročilu do visoke vlade in v vlogi do visokega deželnega odbora 1. za napravo vzornih nasadov za pridelovanje dobre slame, 2. za ustanovitev strokovne šole za pletenje in 3. za dovolitev primeranih premij onim kmetovalcem, kateri bi pridelovali za pletenje popolnoma sposobno slamo.

Po nasvetu podpredsednika Antona Kleina se zbornični proračun odobri. Po nasvetu zborničnega svetnika A. Skaberneta se sklene, izreči se za po-

Veseljje ti je odsevalo z obraza, veselje kipelo z ust. Ta vir veselosti pa je prihajal iz srca. In srce, v katerem prebiva veselje, pravo trezno veselje, ne hrani v sebi zla in hudobije.

In tega veselega srca ti ni potrolo dokaj bridko življenje. Pogrešal si vedno vodilne in hranilne roke dobrega očeta, katerega ti je ugrabila smrt v rani mladosti. In prav vsled tega si skušal in okusil popolnoma križe in težave slovenkega dijaka siromaka, kateremu je tekla zibelka pod slamnato streho. A plašil se nisi truda — jadraječ čvrsto za svojim smotrom — svečeniškim stanom.

In dosegel si ga — a vžival ga nisi dolgo. Iz dijaških križev te je poslal Bog naravnost pod prapor sv. Križa, kakor bi si hotel reči: „In hoc signo vinces.“ — To je znamenje, v kateremu išči zmage. — In iskal si je in našel si jo — ker si zmagal. — Padel si, to je proti naravi, da se moramo zrušiti v prah; krivi smo sami in ta krivda je v naših pradedih. To je bridko. Toda častno je, če pade kdo kot žrtva poklica, in brez dvombe najčastnejše, če pade kot tak — duhovnik. Tedaj nam smrt ni grenka, marveč sladka. Ona nam pomore, da se prej zedinimo z Bogom, po katerem kopni

nemirno naše srce celo življenje in ne miruje, dokler ne počiva v svojem Stvarniku. Potemtakem te moramo le blagrovati, dragi prijatelj, da se ti je upokojilo nemirno srce v Bogu, v tem ko naše še polje dramljeno in burjeno po strasteh in slasteh, da je le težko brzdamo, da ne zaide na napačni tir, ki ne vodi k konečnemu namenu. Nisi revež ti, reveži smo mi, ki še živimo v dolini solz. Komaj si bil odičen z duhovsko častjo in oblastjo, komaj smo te zvali nekaj časa maziljenca Gospodovega, pa si že zapustil mesto posredovalca med Bogom in ljudmi, usahnil si, kakor na polju pisan cvet. A tolaži nas up, da nisi poginil kot cvet na polju, marveč otreseš si se le težke in težeče ilnate posode, v kateri se je pokorila duša. Tvoj duh — duh maziljenca Gospodovega — se je dvignil še v nekaljenem svitu mašniškega posvečevanja, v ognju prve gorečnosti za najvzvišenejšo delo božjega blagovestnika, nad zvezde k večni Resnici. In zato nisi nehal biti srednik med Bogom in ljudmi. Prav sedaj vežeš nebo in zemljo bolj kot sicer. Zakaj na obeh prebivaš. Razpadajoče telo te opominja, kako bedni da smo tvoji prijatelji na svetu, duh pa spoznava edino pravo srečo, katero gledamo mi še-le v zreslu. In mi bi

se ne smilili tvojemu srcu, mi, ki smo bili pridruženi v življenju po krvi in ljubezni? — Srečen, ker si zaspal — Gospodov hlapec — v Gospodu!

Toda kaj pa z nami, ki jokamo ob preranem grobu? Velika je bol vseh — a najgrenkejša so solze, katere izžema bolest iz oči ljubeče te materevdove. Koliko si trpela, dobra mati, od prve dobe svojega sina pa doslej! Koliko si upala in vse si pozabila, ko si čakala, po čemer si najbolj hrepenela — pozabila zato, ker si ljubila sina-duhovnika, kakor ga ljubiti zna le slovenska mati. — Ali kako kratko je bilo tvoje veselje? Kot sanje se je zazibalo nekaj trenutkov, le sedaj vzbudivši se, bolj čutiš bridko izgubo. Ali naj ti tu pravim, ne žaluj! Ne. Kdor bi rekel tako, ne bi poznal materinskega srca, niti čutil le nekaj njegove ljubavi. Ali utolažila se boš, če pomniš, da je več trpela Mati vseh žalostnih mater, mati Maziljenca vseh maziljencev! Pod križem je stala in ni se zgrudila vsled silne bolesti — stala pa zato, ker je molila molitev, katero je učil njen Sin: „Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji.“

In kaj poreče svet o nas, tvojih prijateljih? Rogal se nam bo in nas zaničeval, češ — lepo ste

trditve maksimalne tarife društva komisijonarjev v Ljubljani; po nasvetu zborničnega svetnika Baumgartnerja je sklene, priporočati, da se pravila bolniške blagajne zadruge krojačev itd. potrdi. Po nasvetu zborničnega svetnika Fr. Hrena se izreče, priporočati dovolitev še jednega semnja v Zagorju ob Savi in po nasvetih zborničnega svetnika Žitnika pa ne priporočati pomnožitve semnjev v Ribnici in na Raki. Zbornica se izreče za povišanje skladnine pri glavnem colnem uradu v Ljubljani za dan in meterski cent od pol ure na jedno uro. Po nasvetu zborničnega svetnika Iv. Baumgartnerja je priporočati prmembo sejskega reda v Ribnici v potrditev.

Poročilo o vpeljavi poučevanja v črevljarskem obrtu v Kropi se vzame na znanje in se sklene, obrniti se do slavne c. kr. deželne vlade in do slavne c. kr. deželnega odbora, da bi z dovolitvijo ustanov to podpirala. Zbornica izvoli gospoda zborničnega svetnika in člana državnega železniškega sveta, Karola Luckmauna, da bi se udeležil pri dunajski trgovski in obrtniški zbornici posvetovanja o izvolitvi poslancev za enketo, katera bode obravnavala vsled od nas že objavljene naredbe visokega c. kr. trgovskega ministerstva o pritožbah, ki so se prijavile glede prometnega pravilnika.

Gospod zbornični predsednik izreka zahvalo vladnemu zastopniku za izdatno podporo in gospodom zborničnim svetnikom za trudaljubivo delovanje v preteklem letu, želeč, da bi bilo novo leto ugodno obrtu, trgovini in prometu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. januarija.

(Novoletno vošilo.) Kakor vsako leto, zbrala se je tudi v nedeljo pred novim letom prečast. duhovščina ljubljanska v škofijski palači, kjer je v nje imenu milost. gosp. stolni prošt dr. L. Klofutar v lepih in spodbudnih besedah čestital Prezvzišenemu za novo leto. Omenjal je veselja in žalosti, ki nam jih je doneslo minolo leto, povdarjal jedinstvo duhovščine in ljudstva s svojim škofom, katera nam tudi v sedanjih nevarnosti polnih časih obeta lepšo prihodnost ter sklenil svoj nagovor z željo, naj dobri Bog tudi v novem letu podpira Prezvzišenega, blagoslovlja njegovo apostolsko delovanje, ki je posvečeno časti božji in namenjeno prospehu katoliške cerkve in posebe blagru ljubljanske škofije. Prezv. gospod knezoškof zahvalivši se v iskrenih besedah za lepe čestitke povdarjajo, da se katoličani in posebe še duhovniki moramo vedno ozirati v Kristusa ter po njegovem vzgledu delovati neumorno za čast božjo in za svojo pravo srečo brez ozira, kaj o tem poreče svet, ali nas hvali ali graja. Kolikor se večajo in množé nevarnosti, ki dandanes preté svetu in njega socialnemu redu, toliko krepkeje treba svetu kazati Boga kot vogelni kamen, brez katerega ni mogoče reda napraviti v človeški družbi. Dogodki zadnjih dnij nam kažejo, da mednarodni in brezbožni socialisti vedno drznejše dvigajo svoje glave in da hoté v svoje spletke omrežiti tudi naš narod. V takih razmerah treba bolj ko kedaj skrbeti za pravo krščansko mišljenje in življenje. V to pa je v prvi vrsti poklican duhovnik, ki naj v ta namen pred vsem posvečuje samega sebe,

ga ljubili, ker se ni približal nihče, da bi pokropil rakev, da bi jo pokril z vencem! — Tako nas morda sodijo — toda ti veš bolje, kot mi. Nismo ti pletli vencev, da bi le žalostno spominjali razpadajoč na gomili, kako hitro mine vse posvetno; nismo prišli telesno, da bi spremili ostanke tvoje k zadnjemu počitku. Toda navzoči smo bili ob tvojem odru z dušo, s celo krščansko ljubečo dušo, in ta je pokladala nevenljivih vencev na te in jih poklada še. Tega svet ne vé — veš pa ti, dragi pokojnik, vedí srca, ki so te ljubila. In ta srca vsa potrta tudi upajo, da spleteš tudi ti zlate vrvice za nas in jih boš spletel, dokler nas ne privzdigneš nad zvezde, kjer se objamemo z nova v večni ljubezni — v Bogu. Da nam pa tudi ne potemne oči toliko, da bi zgrešili vence, ki nas vodijo v nebesa, svetí nam blede luč ob tvojem mrtvaškem odru. Z njega pa slišimo bolj, kakor dosedaj, gromče in pretresujoče svarilo, katero je pred pol stoletjem zapisal tvoj rojak — nepozabnega imena:

»Mor' bit, da kdor zdaj vesel prepeva,
V mrtvaškem prtu nam pred koncem dneva
Molčé trobental bog: memento mori!«

F. S. Finžgar.

da je sebi izročenemu ljudstvu nekaj vzor krščanskega življenja. Posebno treba neumorno delovati za krščansko vzgojo mladine. In uprav v tem oziru pravi Prezvzišeni, naj gg. duhovniki smatrajo poduk krščanskega nauka v šoli za eno prvih svojih pastirskih dolžnostij, katero naj vsikdar točno vrše po vzgledu nebeškega Mladinoljuba. K sklepu priporočajo Prezvzišeni jedinstvo, ki naj veže duhovnike med seboj in škofom, ker le v taki jedinstvi, katere vez je ljubezen, zagotovljeni so vspehi, obljubljen je blagoslov božji, katerega obilnosti naj spremlja tudi v novem letu preč. duhovščino in verno naše ljudstvo.

(Novoletnega sprejema pri deželnem predsedniku) se je sinoči ob 9. uri udeležilo do 200 odličnih povablencev. Med gosti so bili: ekscelenca fml. Hegedüs, general pl. Fux, stolni prošt dr. Klofutar, inful. prošt dr. Jare, kanonik Klun, stolni župnik Flis, dvorni svetovalec Schemerl, deželni glavar Detela, deželnega glavarja namestnik dr. Papež, predsednik deželnega sodišča Kočever, župan Grasselli, predsednik kupčijske zbornice Perdan i. t. d. Sprejem je bil končan okoli polnoči.

(Katoliško politično društvo za Dolenjsko.) Vlada je potrdila pravila za katoliško politično društvo za Dolenjsko. Na podlagi društvenih pravil vršil se bo v drugi polovici meseca januarja občni zbor v Novem Mestu, pri katerem se izvoli stalni odbor. Novemu društvu želimo najlepših vspehov.

(Odlikovanje.) Včeraj so v knezoškofijski palači prevz. knezoškof slovesno izročili mil. g. stolnemu proštu dr. L. Klofutarju insignije reda železne krone ter v svojem nagovoru povdarjali, da je to odlika ne le za mil. g. stolnega prošta, marveč tudi za preč. stolni kapitelj in za čast. duhovščino kranjsko sploh. Mil. g. odlikovanec se v izbranih besedah zahvali za izkazano čast ter v znamenje hvaležnosti zakliče presvetlemu cesarju: Slava!

(Podpora za ribniški vodovod.) Ministerstvo za kmetijstvo je podelilo ribniški trški občini za vodovod 2.500 gld. podpore s pogojem da se mora v trgu narediti tudi napajalnica za živino.

(Osmi dan) po † g. Jožefu Skubicu bo v četrtek dne 4. t. ob 9. uri zjutraj.

(Novoletna veselica rokodelskih pomočnikov) se je včeraj po starem lepem običaju vršila v rokodelskem domu z enako lepim vspehom in obilno udeležbo, kakor prejšnja leta. Večeru primerno govoril je dr. J. Ev. Krek ter duhovito razpravljaj misel, kako je razveseljevanje nekako merilo za spoznavanje časov in narodov, in povdarjal, da najlepše veselje se vrši, kjer se ljudje zbirajo pod katoliškim imenom in znamenjem. — Rokodelski pomočniki so zapeli nekaj lepih pesmi ter k sklepu prav dobro predstavljali igro: „Nameravani štrajk“.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo dne 7. t. m. se ne igra „Gospod Sraka“, temveč popoldne „Nemec in Slovenec“ in zvečer „Snegulčica“.

(Ogenj.) Iz Rovt: Dne 28. decembra popoldne ob 4. uri pogorel je posestuiku Jan. Trpinu (Tomincu) v Rovt. Zibrah močan kozolec s senom in drugim orodjem. Škode je do 2000 gld. Najbrž so zopet otroci zažgali. Tukaj nas nadleguje hripe in kašelj.

(Umrl) je v Mali vasi, dobropoljske župnije, Janez Stih, veleposestnik, oče sedanjega župana, Josipa Stiha, mož hvalevredne vernosti in značajnosti, v 71. letu svoje starosti.

(Ogenj.) Iz St. Petra na Krasu: Pretečeno soboto je začelo goreti v St. Petru po noči okrog desete ure. Da se je vnelo v spodnjem koncu, bi bil pogorel ves, ker je vode zelo primanjkovalo in je burja silno razsajala. Za to so bila pa tudi kar najedenkrat v ognju vsa poslopja sedmerih gospodarjev. Z veliko silo smo rešili župnišče in s tem tudi cerkev. Brez pomisleka smemo reči, da nam je priskočil na pomoč sam Bog. Hvala Njemu in vsem pridnim gasilcem, posebno še načelniku tukajšnje žandarmerijske postaje, kateri je prvi ogenj opazil! Kdor vé, kolika beda je v ubožnem kraju biti v zimskem času ob hudi burji brez svoje strehe, ta bode gotovo blagohotno vslišal prošnje pomoči potrebnih pogorelcev, v katerih imenu z zahvalo sprajema vsako najmanjšo pomoč

J. Zupan, kurat.

(Iz Žirov.) Dva gospodarja sta pri nas pred prazniki pobila po jedno govedo, a pozabila sta to naznaniti občinskemu mesogledu. Oba moža sta moža-poštenjaka, oba posestnika in vendar se jima je meso odvzelo in sedaj leži — že teden dnij —

pri g. županu. In to — zakaj? Zato, ker nista povedala občinskemu mesogledu, ki pač pozná meso na krožniku — živinske bolezni pa toliko, kakor novorojeno dete abecedo. Leta in leta je bilo v navadi, da se je mesogledu, ki navadno ni mesa gledal, pristojbina dala, kadar je že bilo, včasih že naprej, včasih pa tudi pozneje. Naenkrat pozabi naš mesogleda, da tacega nepravilnega ravnanja ni nihče drugi kriv, kakor on sam, ki ni nikdar pravilno postopal in ovadi dotična dva gospodarja g. četovodji. In sedaj pridejo orožniki z bajoneti v hišo moža-poštenjaka, ki ni storil krivice, odkar se zaveda življenja! Vrh tega za celo družino žalostni prazniki, gmotna škoda in slednjič najbrže še kazen! In kdo je temu kriv? Gospodarja gotovo ne! Sta li res dolžna klicati mesogledu, ki v tej zadevi ničesar ne razume? In če sta dolžna klicati tudi tacega mesogledu, je li pravilno, da se postava naenkrat — brez vsega opomina — tako strogo izvršuje, ko se preje ni izvrševala, odkar Ziri stojé na Žirovskem? Merodajni faktorji naj storé, da najpoprej pride red med tiste, ki so postavljeni izvrševati postavo, da se ne bode razburkavalo ljudstvo, da se ne bo očitna krivica godila poštenim možem.

Društva.

(Letno poročilo „Podpornega društva za slovenske visokošolce“ na Dunaju.) Petič stopa podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju pred slovensko občinstvo s svojim poročilom. V preteklem šolskem letu je delovalo tako, kakor je moglo, a ne tako, kakor bi bilo rado hotelo, ako bi bilo imelo sredstev dovolj. Da je skrbelo, pridobiti si novih dobrotnikov in podpornikov, to dokazujejo razni pozivi po naših časnikih, to pričajo nabiralne pole, katere so se razposlale. Mnogo rodoljubov se je našemu klicu odzvalo; deželni zbor kranjski nam je, kakor vsako prejšnje leto, dovolil lepo vsoto 200 gld., družba sv. Cirila in Metoda je darovala 50 gld., ravno toliko posojilnica mariborska, in tudi drugi zavodi nas niso pozabili. Posebno hvalo pak zaslužijo naši poverjeniki; da bi njih ne bilo, bilo bi delovanje društva zelo zelo ovirano. Res v zlato knjigo moramo zapisati te gospode, ki so iz ljubezni do mladine, našega upa, trkali na slovenska srca, ne brineč se za to, da jih bo morda ta ali oni osorno zavrnil. Tem in vsem, ki so kakor „si bodi delovali v prosep društva bodi si z darili ali drugače, kakor tudi našima dnevnikoma, „Slovenec“ in „Slovenskemu Narodu“, ki sta objavljala društvene dopise, izreka odbor v imenu podpirancev najsrčnejšo zahvalo. Neizprosna smrt nam žalibog tudi letos ni prizanesla, ampak pokosila nam dva moža, ki sta bila društvu od njegovega početka sem zvesta podpornika: gospoda Frančiška Miklavčiča, višjega nadzornika severno-zapadne železnice na Dunaju, in pa vč. gospoda Jožefa Marna, gimnazijskega profesorja v poklju, častnega kanonika itd. v Ljubljani. Ako vprašamo, je-li društvo v preteklem letu v primeri s prejšnjimi leti napredovalo ali pa šlo rakovo pot, vidimo sicer le majhen napredek, a napredek vendar le. V današnjih razmerah moramo biti zadovoljni s tem, kar se je doseglo. Obilica narodnih davkov, katere našema občinstvu nalaga boj za narodni obstanek, zahtevajoč od rodoljuba podpore zdaj v ta, zdaj v drugi namen, vplivala kaj pa da nepovoljno na razvoj društev, ki so navezana tako rekoč na vsakdanje mile darove ter obstojé že nekaj let in občinstva ne mikajo več tako, kakor nove podjetje. Z veseljem pozdravljamo letos kot soboritelja proti revii slovenske mladine novo društvo v podporo slovenskih dijakov, „Radogoj“ v Ljubljani. Obe društvi lahko vzajemno delujeta vsako po svoje prav uspešno. Prosimo le, naj slovensko občinstvo ne pozabi, da je na Dunaju živa potreba društva, ki lahko od slučaja do slučaja naglo pomaga vsem revnim prosilcem: tako se tudi z malimi zneski mnogo dobrega stori, posebno ob začetku semestrov. Poleg tega pak dunajski odbor najlažje pazi na to, da se podpirajo samo visokošolci, ki so res na Dunaju in tudi vse leto podpore res vredni. Odboru se je letos po strani očitalo, da so pri njem v posebni milosti pristaši te ali one stranke. Temu polnoma neosnovanemu očitanju bi lahko za vselej sapo zaprli, ako bi v poročilu tiskali imena podpirancev; vendar se odbor iz delikatnih ozirov sedaj še noče lotiti tega sredstva, izjavlja pa svečanostno in odločno, da nikomur in nikoli ni preiskoval njegovih političnih obistij in jih tudi ne bo. Naše društvo je dobrodelno, išče podpore pri vsem narodu in hoče po svojih močéh tudi vsakega prosilca podpirati, ki je res potreben in vreden. Mislimo, da tako delujemo v smislu vsega našega naroda in po načelih krščanske morale. Tem rajši nam torej pritrđé pač vsi ustanovniki, podporniki in dobrotniki, da se pri delitvi podpor ni ozirati na domače (to je v domovini se pripravljajoče) stranke, niti ne na stranke dijaške; to bi domači prepir pri mladini le še bolj netilo, mladino le še bolj zapeljevalo v politikovanje. Toda to ni njena naloga, ampak učenje, ker samo z učenjem si pridobi pravo in močno orožje v obrambo naroda. Še

nekaj se je po strani očitalo odboru, da namreč premajhne podpore. Ako se ozremo na društvene dohodke, na društveno osnovno glavnico in pa na število podpirancev in prosilcev, res ne vemo, kako si drugače pomagati; tudi tisti, ki nam premale podpore očitajo, ne mogli bi se pri teh sredstvih, katere ima društvo, rešiti iz škrincev. Jedini lek za to so izdatnejši, obilnejši prispevki; s temi nam je bolj pomagano, kakor z neosnovanimi očitki. V hudih časih, in v teh je naša mladina, tudi ni naveda, pomagati tako, da bi par revežev vse dobilo in se potem vse leto mastilo, ampak podpore se delé z ozirom na potrebo, vrednost in število revežev; saj dobrodelna društva nimajo namena, skrbeti za to, da bi se podpirancem dobro ali celo prav dobro godilo, ampak gledajo samo, da rešijo podpirance iz hude in najhujše stiske. Tudi ni nobenemu skrito, kdor pozna dijaško življenje, da dijaku bolje pomagaš, ako mu daš malo, a večkrat. Žalibog nimajo vsi tiste trdne volje, katero nekateri tako radi, a po krivici pripisujejo našemu narodu. Čemu tudi neki mladega človeka brez potrebe spravljati v izkušnjo? Oziraje se na težavno stališče, v katerem se naše društvo zdaj nahaja, in pa na veliko število podpiranja potrebnih in vrednih mladencev (letos nad 40!), prosí odbor naše rodoljubno občinstvo, da naj se spominja tudi v bodoče dunajske slovenske mladine; ta pričakuje od podpornega društva nadaljnjih podpor v preganjanje lakote in drugih hudih težav in neprijetnosti, s katerimi je napolnjeno življenje ubogega dijaka v daljnem, tujem mestu. Srednjeljetniški pregovor sicer meni, da se nasičen človek učiti ne mara, a še bolj gotovo je, da se lačen, pomanjkanja trpeč dijak učiti ne — more! Po teh splošnih opomudah posnami sedaj vsak, kdor se zanima za tega društva napredek, vspeh društvenega delovanja.

(Konec sledi.)

Telegrami.

Budimpešta, 1. januarija. Pri vsprejemu liberalne stranke je ministerski predsednik zahteval, da vlada hoče uvesti reforme v duhu liberalnih tradicij in skrbeti za jamstvo svobode vere in vesti. Vlada bo predložila daljše predloge o reformi oprave. Vlada hoče vedno se držati zastave liberalizma in jo neomadeževano ohraniti.

Rim, 1. januarija. Pri vsprejemu novoletne deputacije želel je kralj, da je upati miru v bodočem letu, kar olajšuje rešitev notranjih vprašanj.

Pariz, 1. januarija. Pri vsprejemu diplomatov je izjavil Carnot, naj se izpolnijo vse nade Francije na ohranjenje miru in mejnarodno sporazumljenje.

Bukarest, 2. januarja. Senat je vsprejel s 63 proti 1 glasu trgovsko pogodbo z Nemčijo. Parlament se je odložil do 11. (23.) januarja.

Pariz, 2. januarja. Včeraj je bila preiskava pri zemljepiscu Eliji Reclusu, katerega so bili pridržali nekaj ur, potem pa izpustili. Bilo je 54 hišnih preiskav v Parizu in več sto v pokrajinah. 64 anarhistov so zaprli.

Pariz, 2. januarja. Zagotavlja se, da se je bilo zaukazalo 2000 hišnih preiskav.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celziju			
7. u. jut.	747.6	-11.6	brezv.	megla	
31. 2. u. pop.	743.2	-5.2	sl. vzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	739.6	-9.4	"	"	
7. u. jut.	736.6	-12.2	brezv.	megla	
1. 2. u. pop.	732.3	3.8	sl. sever	jasno	0.00
9. u. zveč.	732.3	-6.4	"	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni 8.7° in -7.5°, oziroma za 5.8° in 4.6° nad normalom.

Tuji ci.

30. decembra.

Pri **Maliču**: Grof Zichy iz Gradca. — Scaria iz Pulja. — Weis z Dunaja. — Schatten iz Srbije. — Virant iz Novega Mesta. — Fridrich iz Brežic. — Thoman iz Kočevja. — Voves iz Ljubljane. — Jenko iz Št. Petra. — Ottowitz iz Celovca. — Kaplja iz Litije.

Pri **Stonu**: Baron Schönberger iz Novega Mesta. — Kabas iz Višnje gore. — Galle z Notranjskega. — Zimerman

iz Celovca. — Joki z Dunaja. Furlan iz Kamnika. — Prosinagg s Štajerskega. — Golob in Škerjanc iz Maribora. — Färber z Dunaja. — Majdič iz Jarš. — Prosinagg iz Hrastnika. — Aichelburg iz Beljaka. — Kessler s Krškega. — Hentke iz Zagreba. — Hafner iz Loke. — Maler, Volk, Peternel z Bleda. — pl. Kapatschek iz Gradca. — Haas iz Kamnika. — Hönigmann iz Trsta. — pl. Jahn z Gorice. — Pire iz Kranja. — Oesterreicher, Raumann, Braun z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Suhač iz Novega Mesta. — Schneider iz Kočevja. — Jonke iz Kočevja. — Foge iz Vidma.

8 1

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš preljubljeni oče

JANEZ ŠTIH,

posestnik v Malivasi,

po kratki mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 72. letu svoje starosti, dne 30. grudnia zaspal mirno v Gospodu.

Pogreb bode v torek, dne 2. prosinca ob 8. uri zjutraj na pokopališče pri sv. Križu v Dobrépoljah.

Sv. maše zadušnice se bodo brale pri sv. Križu v Dobrépoljah.

Predraga pokojnika priporočamo v pobožen spomin in molitev.

V Dobrépoljah, dne 1. prosinca 1894.

Žalujoča rodbina
Štih.

Zahval.

Za mnoge dobre sočutja ob smrti naša nepozabnega očeta, poštovanega gospoda

Janeza Štha,

posestnika v Malivasi,

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekamo čisti duhovščini ter vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo.

V Dobrépoljah, 2. prosinca 1894.

Žalujoča rodbina
Šth.

C. kr. priv. vzajemno zavarovalna družba proti požaru v Gradcu.

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemno zavarovalne družbe proti požaru v Gradcu najljudneje naznanja svojim p. n. družabnikom, da se

vplačevanje društvenine za l. 1894

prične s januarijem 1894. l.

ter se vsprejema vsaki čas ali pri društveni blagajnici v lastni hiši št. 18 in 20 Sackstrasse v Gradcu ali pa pri zastopništvih v Celovcu in v Ljubljani* in pri okrajnih komisarijih.

Nadalje se naznanja, da se povrnejo z razglasom z dne 5. decembra 1888 l., št. 12.480, splošno dovoljeni odpisi od po tarifu predpisanih društvenih doneskov tud za upravno leto 1894. le onim p. n. deležnikom, kojih zavarovanja so premijirana še po starem ceniku; pri zavarovanih pa, katerih zavarovanja so po novem, s sklepom upravnega sveta z dne 5. decembra 1891. l., št. 52., potrjenim cenikom glede premije uže urejena, odpade ta odpis.

Pač pa se bode povrnilo vsem onim p. n. društvnikom oddelka za poslojbe, kateri so bili prvih devet mesecev leta 1892. pri društvu zavarovani in tudi še leta 1894. tu zavarovani ostanejo, v smislu sklepa društvenega zbora z dne 8. maja 1893., iz leta 1892. doseženih gospodarskih prebitkov v oddelku za poslojba 5% leta 1892. plačanega društvenega doneska, za kolikor se društvenina za 1894. l. zniža.

Gradec, dne 20. decembra 1893.

640 1

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemno zavarovalne družbe proti požaru
v Gradcu.

* Pisarna zastopništva v Ljubljani je v društveni hiši na Marije Terezije cesti št. 2, prtilčno tik veže.

(Ponatisi se ne plačujejo.)

Dunajska borza.

Dne 2. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	97 gld. 95 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	97 " 75 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 45 "
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 " 70 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1003 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	349 " — "
London, 10 funtov strl.	124 " 30 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 89 "
Cesarski cekini	5 " 88 "
Nemških mark 100	61 " — "

Dne 30. decembra.

Ogerska zlata renta 4%	116 gld. 95 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " 45 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	145 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	161 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	194 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 30 "
4% kranjsko deželno posojilo	97 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	— " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	69 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	139 gld. — kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	— " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	71 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	47 " 75 "
Ljubljanske srečke	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2925 " — "
Akcije južne železnice, 300 gld. sr.	107 " — "
Papirnih rubeljev 100	132 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjše dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wellzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnosti.